

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Ndob/34/2025
Identifikačné číslo spisu: 7008201622
Dátum vydania rozhodnutia: 18.09.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:7008201622.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčikovej a JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. v spore žalobcu Ing. Q. K., s miestom podnikania R. s adresou doručovania N. IČO: 11 198 176, proti žalovanému Obec Holčíkovce, Holčíkovce 40, IČO: 00 332 429, zastúpenému advokátom JUDr. Marekom Tkáčom, Lipany, Nám. Sv. Martina 39, o zaplatenie 6190,99 eura, vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2008, o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom v konaní Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Ndob/15/2025 proti sudkyniam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslave Fúrovej, takto

rozhodol:

Sudkyne Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Mgr. Soňa Pekarčíková a JUDr. Jaroslava Fúrová nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania vo veci sp. zn. 2Ndob/15/2025.

Odôvodnenie

1. Dňa 20.8.2025 bolo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) doručené podanie žalobcu zo dňa 19.8.2025 označené ako „Námietka podjatosti a nezákonnosti ve věci senátu 2Ndob/15/2025, 2Obdo2/2025, 2Obo3/2025, ktorého obsahom bol návrh na vylúčenie sudkyne Mgr. Pekarčíkovej a JUDr. Fúrovej podľa § 49 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“).

2. Dňa 4.9.2025 predsedníčka senátu 2O najvyššieho súdu, Mgr. Pekarčíková, sudkyňa spravodajkyňa vo veci sp. zn. 2Ndob/15/2025, v súlade s ustanovením § 54 ods. 3 CSP, v spojení s článkom XVIII ods. 4 Rozvrhu práce Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na rok 2025, vo vzťahu k námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom proti sudkyniam najvyššieho súdu Mgr. Pekarčíkovej a JUDr. Fúrovej, dala pokyn elektronickej podateľni Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na pridelenie veci náhodným výberom spomedzi senátov obchodnoprávneho kolégia na rozhodnutie o tejto námietke zaujatosti. Vec bola takto pridelená na vybavenie senátu najvyššieho súdu 5O/5Ndob, a to pod sp. zn. 5Ndob/34/2025.

3. Zo spisu vyplýva, že žalobca jedným podaním zo dňa 19.8.2025, doručeným najvyššiemu súdu 20.8.2025, vzniesol námietku zaujatosti voči sudkyniam najvyššieho súdu, Mgr. Pekarčíkovej a JUDr.

Fúrovej, ako členkám senátu 2O, ktorý má rozhodovať v odvolacom konaní pod sp. zn. 2Obo/2/2025, sp. zn. 2Obo/3/2025 a v konaní o námietke zaujatosti sp. zn. 2Ndob/15/2025.

4. Námietku zaujatosti voči vyššie uvedeným sudkyniam žalobca odôvodnil tým, že „Základom podjatosti a nezákonnosti senátu 2Obo, ktorá má rysy podjatosti systémové byly u Nejvyššího soudu založeny již v roce 2009...“ Uvedol, že „Mgr. Pekarčíková a Dr. Fúrová v senátech 2Ndob/5/2025, 2Obo/2/2025, 2Obo/3/2025 jsou primárně ex offio povinny nejprve odstranit právní překážku vážnoucí u množiny předchodcích rozhodnutí NSSR, která jim brání nyní v roce 2025 rozhodovat kvalifikovaně v souladu s článkem 2 odst. 2 Ústavy SR a v souladu s článkem 46 odst. 1 Ústavy SR a v souladu s článkem 48 odst. 1 Ústavy SR...“ Podľa žalobcu „Uvedené soudkyně tuto ex offio povinnost však měly již jako členky senátu 2Obo/9/2022, kde řešily odvolání proti rozsudku KSKE 4Cb/1/2008 z 21.6.2022.“

5. Námietku zaujatosti voči uvedeným sudkyniam žalobca vzniesol z dôvodu, že podľa jeho názoru „Soudkyně NSSR Mgr. Pekarčíková a Dr. Fúrová v době 2020–2025 odignorovali i tuto svou povinnost (pozn. že „Krajský soud Košice bol a je soudem nepríslušným řešit po 11 letech otázku formální vykonatelnosti platebních rozkazů PR1 a PR 2, tedy všechna jeho rozhodnutí a postupy od 16.2.2007 do 19.8.2025 jsou nicotná a právně neexistují...“) a „ponechaly“ krajský soud produkovat další a další právně nicotná a neexistující rozhodnutí a postupy kryjící tunelování majetku povinného OH (zrejme Obce Holčikovce - pozn. námietkového senátu) během jeho exekuce.“ Žalobca uviedol, že sudkyne „Jsou od roku 2020 systémově podjaty a nemají nyní pravomoc ani příslušnost v senátu 2Obo rozhodovat o právně neexistujícím rozhodnutí KS Košice 4Cb1/2008 z 19.12.2004“, teda že nie sú zákonnými a nestrannými sudkyňami.

6. Uvedená sporová vec vedená na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2008 bola najvyššiemu súd v minulosti viackrát predložená na rozhodovanie o riadnych ako aj mimoriadnych opravných prostriedkoch a zároveň aj predkladaná na rozhodnutie o námietkach zaujatosti voči sudcom Krajského súdu v Košiciach a sudcom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

7. Najvyšší súd v priereze vecí súvisiacich s rozhodnutiami v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach sp. zn. 4Cb/1/2008, už rozhodoval v konaní sp. zn. 1Ndob/23/2024 v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janečkovej a členiek senátu JUDr. Hullovej a JUDr. Čanádyovej, o námietke zaujatosti voči sudkyniam najvyššieho súdu JUDr. Izakovičovej, JUDr. Fúrovej a Mgr. Pekarčíkovej v konaní vedenom pod sp. zn. 2Obo/1/2024. Konanie o námietkach voči JUDr. Izakovičovej bolo zastavené a sudkyne JUDr. Fúrová a Mgr. Pekarčíková, neboli vylúčené z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 2Obo/1/2024.

Vo veci sp. zn. 2Ndob/15/2024 rozhodoval senát najvyššieho súdu v zložení z predsedníčky senátu Mgr. Pekarčíkovej a členiek senátu JUDr. Miničovej a JUDr. Fúrovej, o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom v konaní vedenom na najvyššom súde pod sp. zn. 5Ndob/5/2024, proti sudkyniam najvyššieho súdu JUDr. Nemčekovej, JUDr. Moravčíkovej, PhD. a JUDr. Praženkovej, ktorej nevyhovelo. Vo vzťahu k rozhodnutiu 2Ndob/15/2024 rozhodoval aj predseda najvyššieho súdu, rozhodnutím KP 91/2024 zo dňa 17.4.2024, o vylúčení členiek senátu 2O z prejednávania a rozhodovania námietky zaujatosti vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 2Ndob/15/2024 tak, že sudkyne JUDr. Miničová a Mgr. Pekarčíková nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej pod sp. zn. 2Ndob/15/2024. Druhým výrokom rozhodol, že JUDr. Izakovičová je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí pod sp. zn. 2Ndob/15/2024 a posledným výrokom rozhodol, že vec vedenú pod sp. zn. 2Ndob/15/2024 prideľuje JUDr. Fúrovej ako členke senátu rozhodujúceho v danej veci.

Vo veci sp. zn. 5Ndob/5/2024 rozhodoval senát najvyššieho súdu v zložení JUDr. Nemčeková, JUDr. Moravčíková, PhD. a JUDr. Janečková o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom v konaní pod sp. zn. 2Obo/1/2024 proti sudkyniam najvyššieho súdu JUDr. Miničovej a JUDr. Izakovičovej, pričom senát konanie o námietke proti JUDr. Miničovej zastavil a druhým výrokom rozhodol, že JUDr. Izakovičová nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania sporu v konaní pod sp. zn. 2Obo/1/2024. Vo vzťahu k uvedenému rozhodnutiu bol sudkyňou spravodajkyňou JUDr. Nemčekovou predložený spis predsedovi

najvyššieho súdu podľa ust. § 50 CSP na rozhodnutie o ne/vylúčení, predseda najvyššieho súdu rozhodnutím sp. zn. KP 69/2024 zo dňa 20.3.2024 rozhodol tak, že JUDr. Nemčeková nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 5Ndob/5/2024.

V odvolacej veci sp. zn. 2Obo/1/2024 rozhodol odvolací senát v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Izakovičovej a členiek senátu Mgr. Pekarčíkovej a JUDr. Fúrovej, v konaní o návrhu žalobcu na prerušenie konania, o odvolaní žalobcu a odvolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach zo dňa 4.10.2023, č. k. 4Cb/1/2008-2412 tak, že odvolanie žalobcu zamietol a uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cb/1/2008-2412 zo dňa 4.10.2023 potvrdil.

Vo veci sp. zn. 2Ndob/13/2022 v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Izakovičovej a členiek senátu Mgr. Pekarčíkovej a JUDr. Fúrovej, v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2008, rozhodoval najvyšší súd o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom proti sudcom Krajského súdu v Košiciach JUDr. Tóthovi, JUDr. Raganovi a JUDr. Brixiovej, tak že sudcovia Krajského súdu v Košiciach JUDr. Tóth a JUDr. Ragan nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 4Cb/1/2008 a konanie o námietke zaujatosti voči sudkyni Krajského súdu v Košiciach JUDr. Brixiovej zastavil.

V spore vedenom pod sp. zn. 2Obo/9/2022 rozhodoval odvolací senát najvyššieho súdu v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Fúrovej a Mgr. Pekarčíkovej, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 21.6.2022 č. k. 4Cb/1/2008-1867 tak, že odvolanie žalobcu v časti výroku I. a II. odmietol a rozsudok Krajského súdu v Košiciach v časti výroku III. a IV. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Vo veci sp. zn. 2Ndob/21/2021 v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miničovej a členiek senátu JUDr. Izakovičovej a Mgr. Pekarčíkovej, rozhodoval najvyšší súd o námietke zaujatosti uplatnenej žalobcom proti sudcom Krajského súdu v Košiciach JUDr. Tóthovi, JUDr. Raganovi a JUDr. Brixiovej (v konaní vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2008) tak, že sudcovia Krajského súdu v Košiciach JUDr. Tóth a JUDr. Ragan nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 4Cb/1/2008 a konanie o námietke zaujatosti voči sudkyni Krajského súdu v Košiciach JUDr. Brixiovej zastavil.

V dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1ObdoV/10/2020 rozhodoval dovolací senát najvyššieho súdu v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Hullovej a členiek senátu JUDr. Janečkovej, JUDr. Nemčekovej, JUDr. Priecelovej a JUDr. Praženkovej, v spore vedenom na Krajskom súde v Košiciach sp. zn. 4Cb/1/2008, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Obo/6/2020-1404 z 30.6.2020 tak, že uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 2Obo/6/2020-1404 z 30.6.2020 vo výroku potvrdzujúcom výrok II. uznesenia Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cb/1/2008-1219 z 15.8.2018 o zastavení konania a uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cb/1/2008-1219 z 15.8.2018 vo výroku II. zrušil a vec v tejto časti vrátil na ďalšie konanie Krajskému súdu v Košiciach.

V spore vedenom pod sp. zn. 2Obo/6/2022 rozhodoval odvolací senát najvyššieho súdu v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Izakovičovej a členiek senátu JUDr. Pramukovej a Mgr. Pekarčíkovej o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cb/1/2008-1219 zo dňa 15.8.2018 tak, že Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach č. k. 4Cb/1/2008-1219 zo dňa 15.8.2018 potvrdil.

Vo veci vednej pod sp. zn. 2Ndob/2/2018, v senáte zloženom z JUDr. Krajčovičovej a členiek senát JUDr. Miničovej, JUDr. Izakovičovej, rozhodoval najvyšší súd o vylúčení sudcov Krajského súdu v Košiciach z prejednávania a rozhodovania sporu vedeného na tomto súde pod sp. zn. 4Cb/1/2008 rozhodol, že sudkyne Krajského súdu v Košiciach JUDr. Brixiová a Mgr. Hlaváčová nie sú vylúčené z prejednávania a rozhodovania veci vedenej pod sp. zn. 4Cb/1/2008.

V dovolacom konaní vedenom pod sp. zn. 1ObdoV/11/2016, rozhodoval o dovolaní senát najvyššieho súdu zložený z predsedníčky senátu JUDr. Pepelovej a členiek senátu JUDr. Mederovej, JUDr. Pramukovej, JUDr. Hullovej, JUDr. Praženkovej, v spore vedenom na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2008, o dovolaní žalobcu proti uzneseniam Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Obo/8/2015 a sp. zn. 2Obo/9/2015, obidve z 30.6.2015, pričom dovolanie žalobcu odmietol.

V odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 2Obo/9/2015 a sp. zn. 2Obo/8/2015 rozhodoval odvolací senát najvyššieho súdu v zložení z predsedníčky senátu JUDr. Krajčovičovej a členiek senátu Miničovej a JUDr. Izakovičovej. Vo veci sp. zn. 1Ndob/22/2014 rozhodoval o námietke zaujatosti proti sudkyni

Krajského súdu v Košiciach senát najvyššieho súdu v zložení JUDr. Hullová, JUDr. Seman a JUDr. Izakovičová. Vo veci sp. zn. 1Ndob/4/2014 rozhodoval o námietke zaujatosti senát najvyššieho súdu v zložení JUDr. Moravčíková, PhD., JUDr. Hullová a JUDr. Seman, pričom vec bola vrátená predkladajúcemu súdu bez rozhodnutia.

8. Najvyšší súd tu tiež poukazuje na rozhodnutie predsedu najvyššieho súdu pod sp. zn.

KP 148/2025 vo veci vylúčenia sudcu zo dňa 23.6.2025, ktorým rozhodol, že sudkyňa JUDr. Miničová je vylúčená z prejednávania a rozhodovania vecí vedených na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. 2Ndob15/2025, sp. zn. 2Obo/2/2025 a sp. zn. 2Obo/3/2025, keďže najvyššiemu súdu bol predložený spor vedený na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 4Cb/1/2008 na rozhodnutie o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 27.11.2024, č. k. 4Cb/1/2008-2962 (na najvyššom súde pod sp. zn. 2Obo/2/2025), o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. decembra 2024 č. k. 4Cb/1/2008-3171 (na najvyššom súde vedené pod sp. zn. 2Obo/3/2025) a o námietke zaujatosti vznesenej žalobcom proti členom senátu Krajského súdu v Košiciach (na najvyššom súde konanie vedené pod sp. zn. 2Ndob/15/2025). Uvedená sudkyňa v danom spore rozhodovala ako členka dovolacieho senátu v konaniach vedených na najvyššom súde pod sp. zn. 1OboV/21/2008 a sp. zn. 1ObdoV/36/2009. Uvedená sudkyňa ako členka dovolacieho senátu bola z dôvodu rozhodovania vo vyššie spomenutých dovolaciach konaniach vylúčená už aj z rozhodovania v odvolacích konaniach sp. zn. 2Obo/6/2020, sp. zn. 2Obo/9/2022, sp. zn. 2Obo/1/2024 a z konania o námietke zaujatosti sp. zn. 2Ndob/13/2022.

9. Sudkyňa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky Mgr. Pekarčíková vo vyjadrení k námietke zaujatosti ku konaniu pod sp. zn. 2Ndob/15/2025 zo dňa 10.9.2025 k uviedla, že nepozná žiadne skutočnosti, ani dôvody, ktoré by jej bránili vec prejsť a rozhodnúť tiež, že strany sporu nepozná a vo veci sa necíti byť zaujatá. Sudkyňa Najvyššieho súdu Slovenskej republiky JUDr. Fúrová vo vyjadrení k námietke zaujatosti ku konaniu pod sp. zn. 2Ndob/15/2025 zo dňa 11.9.2025 uviedla, že jej nie sú známe žiadne skutočnosti, ktoré by jej bránili predmetné veci prejsť a rozhodnúť ako zákonnej sudkyňi tiež, že strany sporu ani ich právnych zástupcov nepozná, nemá žiaden pomer k sporu a necíti sa byť vo veci zaujatá.

10. Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte podľa ust. § 54 ods. 3 CSP, určenom rozvrhom práce najvyššieho súdu na rok 2025, posudzoval opodstatnenosť námietok zaujatosti uplatnenej žalobcom (§ 52 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 49 ods. 1 a 2 CSP) z aspektu existencie dôvodov, pre ktoré je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania vecí.

11. Podľa ust. § 49 ods. 1, 2 a 3 CSP, sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. (2) Vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie. (3) Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

12. Účelom ustanovenia § 49 ods. 1 CSP je prispieť k nestrannému prejednávaniu sporu, k nezaujatému prístupu k stranám, ich zástupcom a osobám zúčastneným na konaní. Rovnako tak je zámerom tejto právnej úpravy predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktorá je z hľadiska vylúčenia sudcu považovaná za právne relevantnú. Je ňou existencia určitého právne významného vzťahu sudcu, a to: a/ k sporu, v rámci ktorého by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia sporu alebo konania, b/ k stranám sporu, ktorý by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, c/ k zástupcom strán sporu, ktorý by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod b/, alebo d/ k osobám zúčastneným na konaní (viď obdobne b/ a c/). Za relevantný sa pritom považuje iba taký vzťah, ktorý by (vzhľadom na jeho charakteristické znaky) pri všetkej možnej snahe sudcu o správnosť konania a rozhodovania ovplyvnil jeho objektívny pohľad na spor a v konečnom dôsledku by mohol viesť k vydaniu nezákonného rozhodnutia (pozri napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 1Nc/1/2017 z 31. januára 2017). Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň

zdôrazňuje, že dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP).

13. Podľa ust. § 52 ods. 1 CSP, strana má právo z dôvodov uvedených v § 49 uplatniť námietku zaujatosti.

14. Podľa ust. § 52 ods. 2 CSP veta prvá, v námietke zaujatosti musí byť okrem všeobecných náležitostí podania uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, kedy sa strana uplatňujúca si námietku o dôvode vylúčenia dozvedela a dôkazy na preukázanie svojho tvrdenia, ktorých povaha to pripúšťa, okrem tých ktoré nemôže bez svojej viny pripojiť.

15. Podľa ust. § 54 ods. 3 CSP, ak je namietaný sudca senátu najvyššieho súdu, rozhodne o námietke zaujatosti iný senát najvyššieho súdu.

16. Sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania buď na základe oznámenia sudcu (§ 50 CSP) alebo na návrh strany (§ 52 CSP). Obsahom práva na prejednanie sporu pred nestranným súdom nie je povinnosť súdu vyhovieť každému návrhu oprávnených osôb a vždy vylúčiť sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania sporu pre zaujatosť. Obsahom základného práva na prejednanie sporu nestranným súdom je len povinnosť prejsť každý návrh oprávnenej osoby na vylúčenie sudcu z ďalšieho prejednávania a rozhodovania a rozhodnúť o ňom (I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98, II. ÚS 121/03). Vzhľadom k tomu, že rozhodnutie o vylúčení sudcu podľa § 49 až § 58 CSP predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikto nesmie byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), možno sudcu vylúčiť z prejednávania a rozhodovania sporu skutočne iba výnimočne a z naozaj závažných dôvodov, ktoré mu celkom zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom nezaujato a spravodlivo. Pri posudzovaní dôvodov namietanej nezaujatosti treba mať na zreteli nielen právnu úpravu danú ustanoveniami CSP, ale tiež judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) a Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) a napokon aj závery, ku ktorým dospela doterajšia rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

17. Strana sporu musí o každom sudcovi, ktorého zaujatosť namieta, uviesť konkrétne skutočnosti, pre ktoré má za to, že je z prejednávania a rozhodovania sporu vylúčený (R 3/1980). Každý prípad je potrebné posudzovať individuálne a zisťovať, či tu existuje zákonný dôvod na vylúčenie sudcu z prejednávania sporu. Vylúčenie sudcu nemožno založiť len na domnienkach, hypotézach, či subjektívnych pocitoch strany sporu. Existencia oprávnených pochybností závisí od posúdenia konkrétnych okolností prípadu. Preto musí byť dôvod vylúčenia sudcu v námietke zaujatosti konkretizovaný u každého namietaného sudcu, a to aj s uvedením času kedy sa o dôvode vylúčenia strana sporu dozvedela (§ 53 ods. 1 CSP). V opačnom prípade súd nemôže na námietku zaujatosti prihliadať.

18. Najvyšší súd pri posudzovaní dôvodnosti tvrdení o skutočnostiach vylučujúcich sudcu z prejednávania a rozhodovania sporu vychádza zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcu a z toho, že výnimky z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon. Sudcovia sú totiž vo všeobecnosti vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí (len vtedy alebo až vtedy), ak so zreteľom na ich pomer k sporu, k stranám sporu, k ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o ich nezaujatosti (§ 49 ods. 1 CSP).

19. Nadriadený súd, resp. senát najvyššieho súdu v zmysle § 54 ods. 3 CSP, môže vylúčiť namietaného sudcu/sudcov z pojednania a rozhodovania vecí až vtedy, keď je evidentné, že vzťah sudcu nie je stranou len tvrdný, ale že skutočne existuje a svojou povahou a intenzitou vykazuje znaky relevantné v zmysle § 49 ods. 1 CSP. Rozhodujúca je teda existencia objektívnych skutočností, ktoré sa musia preukázať, a nie subjektívne domnienky uvedené stranou sporu.

20. V posudzovanej veci dospel o námietke rozhodujúci senát najvyššieho súdu (ďalej tiež „senát najvyššieho súdu“) k záveru, že nie sú dané dôvody pre vylúčenie sudkyne Mgr. Sone Pekarčíkovej -

sudkyne spravodajkyne (predsedníčky senátu) a JUDr. Jaroslavy Fúrovej - členky senátu, ktorým bola predmetná vec (sp. zn. 2Ndob/15/2025) pridelená na rozhodnutie o námietke zaujatosti vznesenej žalobcom proti členom senátu Krajského súdu v Košiciach.

21. Svoj záver senát najvyššieho súdu odôvodňuje tým, že žalobcom nebola preukázaná skutočná zaujatosť ním namietaných sudkýň Mgr. Sone Pekarčíkovej ani JUDr. Jaroslavy Fúrovej. Z obsahu predloženého súdneho spisu, námietky zaujatosti a ani z vyjadrení dotknutých sudkýň nevyplyva (v tomto štádiu konania) splnenie zákonných dôvodov uvedených v ustanovení § 49 ods. 1 CSP pre rozhodnutie o vylúčení namietaných sudkýň. Žalobca žiadnym, ani len nepriamym spôsobom nepreukázal, že by uvedené sudkyne najvyššieho súdu mali nejaký pomer k stranám sporu, k ich zástupcom, prípadne k prejednávanej veci, resp. že by na ich rozhodovaciu činnosť, a to aj v minulosti, mala vplyv nejaká tretia osoba, aby bol spor rozhodnutý určitým spôsobom.

22. Senát najvyššieho súdu si je zároveň vedomý relevantnej judikatúry ESLP, Ústavného súdu Slovenskej republiky a rozhodovacej praxe najvyššieho súdu o vylúčení sudcov z prejednávania a rozhodovania sporov, resp. o dôvodnosti námietok zaujatosti sudcov. Nepochybne integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca. Ústavná úprava práva na spravodlivý proces (čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky) zároveň na druhej strane zahŕňa aj právo na to, aby právna vec účastníka nebola odňatá zákonnému sudcovi, ktorý bol určený podľa zákonných pravidiel príslušnosti súdov (čl. 48 Ústavy Slovenskej republiky). V zásade teda platí, že v určitej právnej veci by mal rozhodovať nezávislý a nestranný sudca vecne a miestne príslušného súdu, určený rozvrhom práce príslušného súdu a tento tzv. zákonný sudca by sa už v ďalšom priebehu konania nemal meniť. Výnimku z ústavnej zásady nezmeniteľnosti zákonného sudcu predstavuje inštitút vylúčenia sudcu z rozhodovania, ktorý zákonom predpokladaným postupom a zo zákonom predpokladaných dôvodov pripúšťa, aby zákonný sudca bol vylúčený z ďalšieho rozhodovania. Zámer, ktorý tu umožňuje prelomiť ústavnú zásadu nezmeniteľnosti zákonného sudcu, spočíva v tom zmariť hroziace riziko, že by vo veci mohol rozhodovať zaujatý a nie nestranný sudca. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) pri riešení otázky nestrannosti sudcu vychádza z toho, že okrem nezávislosti sudcu je potrebné brať zreteľ aj na ďalšie aspekty subjektívneho a objektívneho charakteru. Tieto aspekty nestrannosti rozlíšil aj pri svojom rozhodovaní (pozri napríklad Piersack proti Belgicku). Subjektívna stránka nestrannosti sudcu sa týka jeho osobných prejavov vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a k účastníkom konania, prípadne k ich zástupcom. Významné z tohto hľadiska je, čo si sudca myslel pro foro interno. Pri subjektívnej nestrannosti sa vychádza z prezumpcie nestrannosti, až kým nie je preukázaný opak. Na preukázanie nedostatku subjektívnej nestrannosti vyžaduje judikatúra ESLP dôkaz o skutočnej zaujatosti (pozri napríklad Hauschildt proti Dánsku). Rozhodujúce nie je však (subjektívne) stanovisko sudcu, ale existencia objektívnych skutočností, so zreteľom na ktoré môžu vzniknúť pochybnosti o nestrannosti sudcu. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Práve tu sa uplatňuje teória zdania nezaujatosti [porovnaj tézu, že spravodlivosť nielenže musí byť poskytovaná, ale musí sa tiež javiť, že je poskytovaná („Justice must not only be done, it must also be seen to be done“)]. Nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť (Delcourt proti Belgicku). Objektívny aspekt nestrannosti je založený na vonkajších inštitucionálnych, organizačných a procesných prejavoch sudcu a jeho vzťahu k prejednávanej veci a k účastníkom konania. Posúdenie nestrannosti sudcu nespočíva len v hodnotení subjektívneho pocitu sudcu, či sa cíti, resp. necíti byť zaujatý, ale aj v objektívnej úvahe, či možno usudzovať, že by sudca zaujatý mohol byť. Rozhodujúcim prvkom v otázke rozhodovania o zaujatosti, resp. nezaujatosti zákonného sudcu je to, či obava je objektívne oprávnená. Treba rozhodnúť v každom jednotlivom prípade, či povaha a stupeň vzťahu sú také, že prezrádzajú nedostatok nestrannosti súdu (Pullar proti Spojenému kráľovstvu), teda či je tu relevantná obava z nedostatku nezaujatosti. Relevantnou je len taká obava z nedostatku nestrannosti, ktorá sa zakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach. Objektívnu nestrannosť nemožno chápať tak, že čokoľvek, čo môže vrhnúť čo aj len tieň pochybnosti na nestrannosť sudcu, ho automaticky vylučuje ako sudcu nestranného.

23. Existencia oprávnených pochybností závisí vždy od posúdenia konkrétnych okolností prípadu a podľa objektívneho kritéria sa musí rozhodnúť, či (úplne odhliadnuc od osobného správania sa sudcu) existujú preukázateľne skutočnosti, ktoré môžu spôsobiť vznik pochybností o nestrannosti sudcu (pozri tiež Fey proti Rakúsku).

24. Z vyššie uvedenej judikatúry EŠLP a Ústavného súdu Slovenskej republiky možno vyvodit', že subjektívne hľadisko sudcovej nestrannosti sa musí podriaďovať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci disponuje. Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne.

25. Senát najvyššieho súdu zároveň poukazuje na to, že sudca je profesionál, spôsobilý odosobniť sa pri výkone svojej funkcie a rozhodovať nestranne. Pokiaľ nie je preukázaný opak, resp. nie sú zjavné žiadne konkrétne indície, ktoré budú opaku vážne nasvedčovať, je potrebné vychádzať z premisy o nestrannom sudcovi a neprelamovať princíp zákonného sudcu (teda neodnímať sudcovi vec pridelenú v súlade so zákonom, ani stranám neodnímať zákonného sudcu).

26. Vo všeobecnosti obsahom práva na spravodlivý súdny proces je viacero čiastočných práv, ktoré spolu vytvárajú jeho obsah. Jedným z týchto práv je aj právo každého domáhať sa svojho práva na nestrannom súde. Pojmovou zložkou základného práva domáhať sa svojich práv na nestrannom súde je nestrannosť sudcu. Pod pojmom nestranný sudca možno rozumieť osobu, ktorá je nezávislá na prejednávaní veci, stranách sporu, ich právnych zástupcoch v tom zmysle, že je voči nim neutrálna, žiadna z nich nemá apriórne žiadnu výhodu, ani nevýhodu, prednosť, či nedostatok. Je potrebné rozlišovať subjektívne hľadisko nestrannosti, t.j. osobné presvedčenie a správanie konkrétneho sudcu v danej veci a objektívne hľadisko nestrannosti, t.j. či sudca poskytuje dostatočné záruky pre vylúčenie akejkolvek oprávnenej pochybnosti o jeho nestrannosti (III. ÚS 16/2000).

27. Článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky zaručuje predovšetkým prístup k súdu a rovnaké právne postavenie účastníkov v konaní pred ním; len v takom prípade sa vytvárajú podmienky na ochranu základných práv a slobôd v konaní pred súdom (viď napr. III. ÚS 24/2005). Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutia v konkrétnej veci boli výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby voči účastníkom postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutie o veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (III. ÚS 71/97).

28. Vzhľadom na vyššie uvedené je potrebné zdôrazniť, že pri rozhodovaní, či je skutočne daný dôvod na obavu, že konkrétny sudca je nestranný, je určujúce to, či sa môže táto obava považovať objektívne za oprávnenú. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne existujú okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca má určitý, nie nezaujatý vzťah k sporu alebo k sporovým stranám, zúčastneným osobám, resp. k ich zástupcom.

29. Senát najvyššieho súdu má za to, že zaujatosť menovaných sudkýň musí vyplývať z objektívnych okolností podmieňujúcich ich vzťah k predmetu sporu alebo jeho stranám a zástupcom. Tvrdenia žalobcu uvedené v námietke zaujatosti predstavujú podľa názoru NS SR len jeho subjektívny názor a postoj, navyše veľmi vágne formulovaný.

30. Z podanej námietky žalobcu v podstate vyplýva, že v súvislosti so zistením zloženia senátu vo veci

sp. zn. 2Obo/2/2025, sp. zn. 2Obo/3/2025 a v sp. zn. 2Ndob/15/2025, voči Mgr. Pekarčíkovej a JUDr. Fúrovej spočívala námietka zaujatosti v tvrdení viacerých okolností, ktoré by mali spochybňovať ich nestrannosť pri prejednaní a rozhodnutí týchto vecí. V podstate ide o okolnosť podľa žalobcu historicky nezákonného „obsadenia senátov“ najvyššieho súdu s účasťou uvedených sudkýň najvyššieho súdu, v minulosti rozhodujúcich vo veci Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cb/1/2008. Senát najvyššieho súdu uzavrel, že dôvodnosť námietky uplatnenej žalobcom nebola preukázaná a podaná námietka voči sudkyňi Mgr. Sone Pekarčíkovej a JUDr. Jaroslave Fúrovej zostala len v rovine nepodloženého tvrdenia a domnienok žalobcu. Domnienka žalobcu o zaujatosti menovaných sudkýň sa preukázateľne nezakladá na objektívnych, konkrétnych a dostatočne závažných skutočnostiach o menovaných sudkyňiach.

31. Pokiaľ teda žalobca námietku odôvodňoval rozhodovacou činnosťou sudkyne ohľadom posudzovania zákonnosti zloženia senátov, resp. obsadenia Krajského súdu v Košiciach, príp. iných senátov najvyššieho súdu, potom takýto druh námietok je zo zákona vylúčený. Podľa § 49 ods. 3 CSP nie sú dôvodom na vylúčenie sudcu z prejednávania a rozhodovania veci okolnosti spočívajúce v jeho procesnom postupe a v jeho rozhodovacej činnosti.

32. Z uvedeného dôvodu NS SR pri svojom rozhodovaní (a to pri zohľadnení všetkého už uvedeného) vychádzal z prezumpcie nestrannosti konajúcich sudkýň, prihliadnuc aj na ich vyjadrenie k vznesenej námietke zaujatosti, z ktorého vyplýva, že nemajú žiadny pomer k stranám, ich zástupcom či k veci samej a necítia sa byť zaujaté. Zároveň tiež z dôvodu, že žalobca neuviedol konkrétne objektívne okolnosti, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že konkrétne sudkyne disponujú určitým, nie celkom nezaujatým vzťahom k veci, resp. že by poukázal na akúkoľvek konkrétnu skutočnosť svedčiacu o tom, že by na rozhodovaciu činnosť konkrétnych sudkýň mala mať vplyv nejaká tretia osoba.

33. S poukazom na vyššie uvedené, keďže neboli zistené žiadne skutočnosti významné z hľadiska ustanovenia § 49 ods. 1 CSP, ktoré by objektívne boli spôsobilé spochybniť nezaujatosť a nestrannosť predsedníčky senátu (2O) Mgr. Sone Pekarčíkovej ani členky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej, ktorý koná a rozhoduje vo veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 2Ndob/15/2025, o námietke zaujatosti vznesenej žalobcom proti členom senátu Krajského súdu v Košiciach, konajúci senát najvyššieho súdu podľa ustanovenia § 54 ods. 3 CSP rozhodol tak, že Mgr. Soňu Pekarčíkovú ani JUDr. Jaroslavu Fúrovú nevylúčil z prejednávania a rozhodovania v predmetnej veci.

34. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.